

sed ad solum dominum constituit honorem, & non ut ad hominem accedit, sed ut ad deum. vnde sequitur. { Maria ergo accepit libram ynguenti nardi pistici pretiosi & vnxit pedes Iesu, & exercit capillis suis pedes eius. A V G V. Quod ait pistici, locu aliquem credere debemus, vnde erat hoc ynguentum pretiosum.

aliquem credere debemus, unde erat hoc vnguentum pretiosum.
A L C V I. Vel pisti
ci, id est, fidelis, nec ex
traneis specieb^z adul-
terati. Hec est illa mu-
lier quæ quondam pec-
catrix in domo Simo-
nis venit ad dominū
cum alabastro yuguē-
ti. **A V G V S T.** de
Con.euan. Quod a
tem hoc in Bethania
rursus fecit, aliud est
quod ad Lucæ narra-
tionem non pertinet
sed pariter narratur a
tribus, Ioannes scili-
cer Matthæo & Mar-
co, & ergo Matthæus
& Marcus caput do-
mini vnguento illo
perfusum dicunt, Io-
annes autem pedes, nō
solum caput sed & pe-

runt autem eis cœnam ibi, & Mar-
tha ministrabat, Lazarus vero
vñsus erat ex discumbétabus cū
eo. Maria ergo accepit libram
vnguenti nardi pistici preciosi,
& vñxit pedes Iesu, & extersit
pedes eius capillis suis, & do-
mus impleta est ex odore vñ-
guenti. Dixit ergo vñsus ex disci-
pulis eius Iudas Scariotes, qui
erat eum traditus: Quare hoc
vnguentum non venditur tre-
centis denariis, & datum est ege-
nis? Dixit autem hoc, non quia
de egenis pertinebat ad eum,
sed quia fuit erat, & loculos ha-
bens, ea quæ mittebantur, por-

des domini accipiamus perfudisse mulierē. Mattheus & Marcus recapitulando ad illum diem redēut in Bethaniā, qui erat ante sex dies pasc̄e, & narrant quod Iohannes de cena & vnguento. Sequitur, {Et domus implera est &c. } A V G V . super Iohannem ad Apostolum reuoca intentionem qui dicit: Aliis sumus odor uitæ ad vitam, aliis sumus odor mortis ad mortem, deniq; audies hinc ex vnguento isto, quomodo erat aliis odor bonus in vitam, aliis odor bonus in mortem, vnde sequitur. { Dixit ergo vnus ex discipulis suis Iudas Scar. qui erat &c. A V G V . de Con. euang. Quod alii dicunt discipulos marmurasse de vnguenti pretiosi effusione, Iohannes autem Iudam commemorat: puto discipulorū nomine Iuda significatū, plurali numero pro singulari v̄surpatō. Potest etiam intelligi qd; alii discipuli, aut senserint hoc, aut dixerint, aut eis Iuda dicente persuasum sit, atque omnium voluntatē Mattheus & Marcus verbis etiam expresserunt. Sed Iudas propter ea dixerit, quia fur erat, ceteri propter pauperum curā, Iohannes vero de solo illo id cōmemorare voluisse, cuius ex hac occasione furandi consuetudinem credidit intimandam, nam sequitur: {Dixit autem hoc, non quia de ege. pert. ad eum, sed quia fur erat & locu. habens, ea que mit. portabat. A L C V I . Portabat ministerio, exportabat furto. A V G . Non tunc periret Iudas, quando accepit a Iudeis pecuniam vt dominum traderet, iam fur erat, do minum perditus sequebatur, non corde, sed corpore. Voluit autē per hoc dominus nos admonere vt malos toleremus, ne corpus Christi diuidamus. Qui aliquid de ecclesia furatur, iure perditō comparatur, tolera malum bonus, vt venias ad prēmium bonoru. ne imitaris in penam malorum Exemplum domini accipite conuersantis in terra, quare habuit loculos cui angeli ministrabant, nisi quia ecclesia ipsius loculos habitura era? Q uare fures admisi, nisl vt eius ecclesia fures dum patitur toleraret? Sed ille qui cōsueuerat de loculis pecuniam tollere, non dubitauit accepta pecunia ipsum dominum vendere. C H R Y . Ideo etiam ei furi existenti loculos commisit pauperum, vt omnē absconderet occasio nem, non enim habuit dicere quoniam propter pecuniarū desideriū hoc fecit, etenim sufficientē habebat ex loculo concupiscentiā mitigationem. T H E O . Quidam vero administrationem pecunia suscepisse Iudam fatentur, tamquam minimū omnium. Nam pecunia administratione, doctrinæ administratione inferior est, secundum qd; dicunt apostoli in Actibus: Non est æquum nos derelinquere verbum Dei, & ministrare mensis. C H R Y . Christus autem multa condescensione ad Iudam vtens, nō increpauit eum surripientem, sed cōm intulit excusationem, nam sequitur. {Dixit ergo Ie. fini. il. vt in diem sepul. meæ ser. illud. A L C V . Significat se moritum & ad sepeliendū aromatibus esse vngendum: ideo Mariæ cui ad vñctionem morituri corporis multū desideranti peruenire non liceret, donatum sit viuenti adhuc impendere obsequiū, quod post mortem celeri resurrectione præuenta requiret. C H R Y . Rursus etiam pp; proditionem rememorat̄ est sepulture. Ac si d. Grauis sum tibi & onerosus, sed expecta parum & abibo. & hoc ostendit, cum subdit: Pauperes. n. semper habetis vobiscum, me aut̄ non semper habebitis. A V G . Loquebatur de presentia corporis sui: nam secundum maiestatem suā, secundum prouidentiam, secundum ineffabilem, & inuisibilem gloriam impletur quod ab eo dictum est, Ecce ego vobiscum sum vsque

F. ad consummationē sēculi. Vel aliter, In Iudei pēsonā significati sunt in ecclesia mali, si enim bonus homo es, habes Christū & in præsenti per fidem & sacramentum, & habebis semper, quia cum hinc exieris, ad illum venies, qui dixit latroni, Hodie mecum eris in paradiſo. Si autē male versaris, videris habere in præsenti Chri-

tabat. Dixit ergo Iesus: Sinite illam, ut in diem sepulturę meę serueret illud. Pauperes enim semper habebitis vobiscum, me autem non semper habebitis. Cognouit ergo turba multa ex Iudeis, quod illic esset, & venerunt non propter Iesum tantum, sed ut Lazarum viderent, quem suscitauit a mortuis. Cogitauerunt autem principes sacerdotum ut & Lazarum interficerent, quia multi propter illum abibant ex Iudeis, & credebant in Iesum.

b. In crastinū autem turbā multa quæ conuenerat ad diem festum, cum audissent quia veritatem dñi tāta erat evidentia dissipatū, ut non posset vel occultare qđ factū est, vel negare, cogitauerunt vt Lazarū interficeret. vnde sequit. { Cogitauit autē prin. sacer. vt, &c. } O cæcā sauitia, quasi dominus suscitare potuerit mortuum, & possit occisum. Ecce vtrumque dñs fecit, & Lazarum mortuū, scipsum suscitauit occisum. C H R Y. Nullū autē miraculum Christi eos ita furere fecit, hoc enim mirabilius erat, & coram multis factum est, & erat inopinabile, mortuū quadridianū videre atbulantem & loquentem. Aliter etiam illi in aliis putabant criminari sabbati solutionem, & hac via abducere turbas, hic autem quia a nullo habebant conqueri contra Iesum, aduersum Lazarum faciunt conatum: itaque & in cæco hoc fecerunt, nisi haberent accusationem de sabbato. Aliter autē: Ille quidem ignobilis erat, & eiecerunt eum de templo, hoc eriam eos mordebat p̄ festiuitatem instantem omnes dimittentes, Bethaniā veniebant. A L C V I N S: Mystice autem p̄ ante sex dies venerat Bethaniā, significat p̄ ille qui sex diebus omnia fecerat, & sexto die hominem creauerat, ipsa sexta mundū exitate, sexta feria, sexta hora redimere mundum venerat, Cena autem dominica fides est ecclesiæ quæ per dilectionem operatur. Mæcha ministrabat, cum fidelis anima opera sua deuotionis domino impendit; Lazarus vnius erat ex discubientibus, cum hi qui post peccatorum mortem resuscitati sunt, ad iustitiam vna cum ei qui in sua permanserunt iustitia, de presentia veritatis exultant, & cælestis gratie munieribus aluntur. & bene in Bethaniā celebratur, onus

glorie innumeris aluntur, & bene in Permania celebratur, qui interpretat dominus obedientia, nam ecclesia est obedientia dominus. A V G V S T. Vnguentum autem quo Maria vnxit pedes Iesu, iustitia fuit, ideo libra fuit. Erat autem vnguentum hardi pistici preciosi. Pistis græce, latine fides dicitur. Quarebas operari iustitiam, iustus ex fide viuit. Vnde pedes Iesu bene viuendo, dominica sectare vestigia, capillis terge, si habes superflua, da pauperibus & domini pedes tensisti, capilli enim superflua corporis videntur. A L C V I N V S. Et notandum quod primo tantum pedes vnxerat, hic autem pedes & caput unxit, ibi rudimenta pœnitentium hic iustitia perfectarum designatur animarum. Per caput enim domini sublimitas diuinitatis; Per pedes humilitas incarnationis exprimitur: vel per caput ipse Christus, per pedes pauperes qui sunt membra eius. A V G. Dominus autem repleta est odore, mundus impletus est bona fama. b. C H R Y S O S T O M V S. Praeceptum legis erat, ut decima luna primi mensis agnus sive hædus in domo recluderetur, usque ad quartamdecimam lunam eisdem mensis, quando ad vesperam immolabatur, vnde & verus agnus ex omni grege sine macula electus, pro populi sanctificatione immolandus ante quinque dies, idest, decima luna Hierosolymam ascendit. A V G V S T I N V S. Quantus autem fructus apparuerit predicationis eius, & quantus grex ouium ex his quæ perierant dominus Israel vocem pastoris audierit, intendendum est ex eo quod dicitur, In crastinum autem turba multa quæ conuenerat ad die festum, &c. Rami palmarum laudes sunt, significantes victoriam quæ erat dominus mortem moriendo superaturus, & trophae crucis de diabolo mortis principe triumphatus. C H R Y S O S T O M V S. Ostendebant autem, quoniam de reliquo maiorem quam de propheta opinionem habebant de eo, vnde sequitur. {Et processerunt obuiam ei, & clamabant: Hosanna &cet.

A V G V. Hosanna vox est obsecrantis, magis affectum indicās, A
q̄ rem aliquam significans, sicut sunt in lingua Latina quas inter-
jectiones vocant. **B E D A.** Est autem compositum ex corrupto
& integro. Osi enim salua, anna obsecrantis est interie&tio, osi
ergo corruptum, anna est integrum. Benedictus autem qui ve-
cum eo erat quando vocauit Lazarū de monumēto, & suscitauit
eum a mortuis, propterea & obuiam venit ei turba, quia audierūt
eum fecisse hoc signum. } Exinde liuor & insidiae, ynde sequitur.
} Pharisæi autē dice, ad femetipſos, videtis quia nihil proficiimus,
Ecce mundus totus post eum abiit. **A V G V.** Turba turbauit

nit in nomine domini, sic potius accipendum est, ut in nomine domini, in nomine Dei patris intelligatur, quāmis possit intelligi etiam in nomine suo, quia & ipse dominus est, sed verba eius melius nostrum dirigunt intellectum, qui ait: Ego veni in nomine patris mei, nō vtique amittit diuinatatem, quando nos docet humilitatem. C H R Y S O S T O. Hoc est etiam quod maxime coegerit credere in Christū omnes, quoniam non est deo contrarius, & hoc maxime erigebat plebē, q̄ ipse dicebat se a patre venisse. Ex his ergo verbis colligimus q̄ Deus est. nā Osan-
nit Iesus Hierosolymam, accēperunt ramos palmarū, & processerunt obuiam ei, & clama-
bant, Hosanna, benedictus qui venit in nomine dñi rex Israel. Et inuenit Iesus asellū, & sedit sup eū, sicut scriptū est: Noli timere filia Sion, Ecce rex tuus ve-
nit tibi, sedens super pullum asinæ. Hæc non cognoverunt discipuli eius primum, sed quando glorificatus est Iesus, tunc re-
cordati sunt, quia hæc erant scri-
pta de eo, & hæc fecerunt ei. Testimonium ergo perhibebat turba quę erat cum eo, quando Lazarum vocauit de monumen-
to, & suscitauit eum a mortuis, Propterea & obuiā venit ei tur-
ba, quia audierunt eum fecisse hoc ī gnum. Pharisæi ergo dixe-
runt ad semetipsos: Videtis qā
nihii proficimus, ecce mundus totus post eum abiit.
c Erant autem quidam genti-
les ex his qui ascēderant vt ado-
rarent in die festo. Hi ergo acces-
serunt ad Philippum qui erat a
Bethsaida Galileæ, & rogaue-
runt eum dicentes. Domine vo-
lumus Iesum videre. Venit Phi-
llipp⁹ & dicit Andreæ. Andreas
rursum & Philippus dixerunt
Iesu. Iesus autem respondit di-
cens: Venit hora vt clarificetur
filius hominis. Amen amen di-
co vobis, nisi granum frumenti
cadens in terram mortuum fue-
rit, ipsum solum manet. Si autē
mortuum fuerit, multum fru-
ctum affert. Qui amat animam
suam, perdet eam. Et qui odit

B

C Q B E D A. Tem-
plū domini Hierosolymis situm adeo erat
famōsum, vt diebus fe-
stis non solum vicini,

ginus regionibus gentes illuc aduenirēt, sicut de Eunicho Can-

vere est Deus qui venit, inquiunt, non qui ducitur, hoc enim ser-
vile est quodammodo, illud vero Dominicū. Quod etiam dicunt,
In nomine domini, illud idem erga ipsum protendit, non enim
in nomine serui, sed domini dicunt illum venire. A V G V S T.
Quid autem magnum fuit regi sacerdorum regem fieri hominū?
Non enim rex Iſrael Christus ad exigendum tributum, vel ferro
C datis reginae Aethiopum Actus Apostolorum declarat. hac ergo
consuetudine hi gentiles venerant adorare, de quibus dicitur;
¶ Erant autem quidā Gentiles ex his qui ascenderant, ut adora-
rent in die festo. C H R Y. Prope exiitentes de cætero Profelyti
fierent. Fama itaque auditā de Christo, volunt eum videre, unde
sequitur. ¶ Hi ergo accesserunt ad Philippum qui erat a Bethsaïda

Non enim rex Israel Christus ad exigendum tributum, & exercitum armadum, sed rex Israel q̄ mentes regat, q̄ in regnum cælorum perducat, quod ergo rex esse voluit Israel, dignatio est non promotio, miserationis indicium, non potestatis argumentum: qui enim appellatus est in terra rex Iudæorum, in cælis est dominus angelorum. T H E O. Iudæi autem regem Israel ipsum nuncupabant, quasi sensibilem regem soñiantes. Expectabant namque exurgere quandam in regem maiorem q̄ secundum humanam naturam, saluatorum eos a Romanorum iurisdictione. Quomodo autem dominus venerit, ostendit euangelista subdæ.

Dicit inuenit Iesus asellum, &c. A V G V S T. Hoc breuiter dicitur, nam quemadmodum sit factum apud alios euangelistas plenissime legitur. Pullum autem asinæ in quo nemo federat (hoc enim apud alios euangelistas inuenitur) intelligimus populum gentium, qui legem domini non acceperat, asinam veram (quia utrumque domino adductum est) plebem eius quæ veniebat ex eundem Iesu. A V G. Audiamus ergo vocem lapidis angularis, unde sequitur. {Iesus autem respondit eis dicens: Venit hora ut clarifice filius hominis.} Forsitan aliquis putat ideo se dixisse glorificatum, quia gentiles volebant eum videre: nō ita est, sed videbat gentiles post passionem & resurrectionem suam in omnibus gentibus credituros. Ex occasione igitur istorum gentilium qui eum

Vtrumque domino adiunctum est præcibus eius quæ remebat ex populo Israel. C H R Y. Fecit ergo hoc propheticæ aliquid figurans, quoniam videlicet immundum gentium populum debet subiectum habere, & prophetiam quandam impletus. A V G. Adhibetur autem huic facto propheticum testimonium, ut apparere quoniā maligni principes Iudeorum eum non intelligebat, in quo implebantur quæ legebat, unde sequitur. { Sicut scriptum

in quo implebantur quæ legebat. Vnde sequitur. { Sicut ictipsum est: Noli timere filia Sion, ecce rex tuus venit tibi sedens super pullum asinæ } In illo populo erat filia Sion, ipsa est Hierusalem, quæ est Sion, cui dicitur. Noli timere illum, agnosce qui a te laudatur, & noli trepidare cū patitur, quia ille sanguis funditur, per quem tuum delictum deleatur & vita redimatur. C H R Y S O. Vel aliter. Quia reges eorum iniusti fuerant, & eos obnoxios bellis faciebant, confide air, hic non talis, sed mitis & mäsuets, quod ostendit ab asino: non enim exercitum habens intrabat, sed asinū habens solum. Vide autem euangelistæ sapientiam, non verecundatur priorem ignorantiam diuulgare, nam sequitur. { Hæc non cognoverunt discipuli eius primum, sed quando glorificatus est Iesus. A V G V S T . idest, quando virtutem suæ resurrectionis ostendit, tunc recordati sunt quòd hæc erant scripta de eo, & hoc fecerunt ei, idest non alia quam quæ scripta erant de eo. C H R Y . Hoc autem ignorabat quoniam ipse non revelauit eis, scandalizasset enim eos si rex existens talia passurus erat, & etiam non suscepissent statim cognitionem regni de quo hic dicebatur, de regno enim temporali hoc dici putassent. T H E O . Aspice autem consequentiam passionis, suscitauit Lazarum, hoc omnium noissime reseruans miraculum, & ob hoc plurimi concurreba nt & credebat. Vnde sequitur, { Testimonii ergo pethibebat turba, quæ

vita. hoc autem quod posterius dixi, magis habete
Cor. A. f. T.